

det ærede Medlem, men jeg vil gerne straks korrigere hans Gengivelse. Det ærede Medlem erindrede ved sin Gengivelse ikke ganske min Udtalelse. Han sagde, jeg havde sagt, at Statens Arbejdere burde være stillede bedre end de private. Saaledes faldt Udtalelsen ikke, hvad Tidenden vil udvise. Jeg sagde, at Statens Arbejdere skulle være lønnede som de bedste af den private Virksomheds Arbejdere. Jeg mener ikke, at Staten skal gaa i Spidsen i den Forstand, at den sætter Lønningerne op for den private Virksomhed. Jeg tror, det af flere Grunde vilde være uheldigt, om Staten vilde indtage det Standpunkt. Men Staten skal lønne sine Arbejdere som de bedst lønnede Arbejdere i tilsvarende privat Virksomhed her i Landet.

Jeg skal saa gaa over til de enkelte Samraad, det ærede Medlem nærmere omtalte. Der er for det første Samraadet om Munderingspenge til søgaaende Værftsarbejdsmaend og Haandværkere. Det er ubestrideligt, at det var Forudsætningen for den sidst udkomne Lov om Ændringer i Loven af 6. Marts 1869 om Søtillæg etc. ved Søværnet — det udtales i Motiverne —, at de Munderingspenge, som det Personal, der berøres af Loven, nu oppebærer under Udkommando, herefter skulle bortfalde. Det er udtrykkeligt udtalt for Lovgivningsmagten, da Loven blev forelagt, det har været i alles Bevidsthed, det er under den Forudsætning, vedkommende Lønningsforhøjelser ere vedtagne, saa der er intet at klage over. Ja end mere, Administrationen er fuldstændig uberettiget til paa egen Haand at genindføre disse Munderingspenge, naar Lovgivningsmagten har givet en Lønningsforbedring under Forudsætning af, at de bortfaldd.

Det næste Spørgsmaal var Betaling for 11 Fridage for Haandværker-Underofficerer o. s. v. Der er Forholdet, at i tidligere Reglementer for Orlogsværftets Underklasser og Arbejdere er Arbejdsdagens aarlige Antal sat til 293, men saa fremkom der fra Arbejderne et Ønske om at arbejde en Del af disse Fridage og navnlig i den meget lange Juleferie, der tidligere strakte sig, saa vidt jeg erindrer, fra Juleaftensdag til 2. Januar. Det har fundet Sted i en Række Aar, indtil det nu endelig i det nye Reglement af 23. Juli 1908 er blevet fastslaaet, at alle Aarets Søgne-dage med Undtagelse af Kongens Fødselsdag og delvis Grundlovsdagen ere regle-

menterede Arbejdsdage, og i Pensionsloven af 1907 om Pensionering af civile Arbejdere og Funktionærer ved Hæren og Søværnet ansættes Lønnen ogsaa efter disse 304 Arbejdsdage. Det er altsaa en Foranstaltning, der er fastslaaet efter den naturlige Udvikling og egentlig efter Arbejdernes Ønske. Men naar Arbejdsdage ere fastsatte til 304 for det daglønne Personale, kan man ikke beregne dem til 293 for det maanedslønnede Personale, altsaa Underofficerer og lige-stillede. At dette Forhold skulde reguleres, er ogsaa en Forudsætning for Omreguleringen af Lønnen, og der er givet Erstatning derfor ved de Lønningsforhøjelser, som da vedtoges. Jeg tror ikke, vi kunne komme tilbage paa dette Spørgsmaal. Det er et af dem, som indirekte have fundet deres Afgørelse af Lovgivningsmagten.

Jeg kommer saa til Spørgsmaalet om „almindelig Lønningsforhøjelse for Orlogsværftets faste Folk samt at disse delagtiggøres i Forhandlingerne derom“. Det ærede Medlem tager ikke fejl i, at jeg ikke hører til dem, der ere Modstandere af Fagforeningsbevægelsen. Jeg tror tværtimod, at den har medført store Goder, rettelig beset ogsaa Goder for Arbejdsgiverne. I hvert Fald er det et Faktum, at de organiserede Arbejdsgivere her i Landet nu — det gælder i alt Fald de fleste af dem — nødigt ville undvære Fagforeningsbevægelsen og mene, at hvis Fagforeningernes Rammer opløstes og alle disse Organisationer forsvandt, vilde Arbejdsforholdene i Virkeligheden udvikle sig paa en ogsaa for Arbejdsgiverne langt uheldigere Maade end nu. Men det ærede Medlem maa dog give mig Ret i, at Fagforeningsprincippet kan ikke anvendes under militære Tjenesteforhold. Og det kunde ikke nytte noget, om jeg mente, at det kunde og burde anvendes der. For jeg vilde ikke have Lov til at lade dette Princip udvikle sig i militære Forhold, det forbydes af Militærlovene, og jeg er som Minister nødt til at rette mig efter Loven. For øvrigt skal jeg tilføje, at jeg mener, at dette ogsaa efter Sagens Natur er nødvendigt. Det fastholdes ogsaa i Stater, hvor Socialdemokrater have Del i Ledelsen, f. Eks. i Frankrig. Der vil man ikke vide noget af at indføre de Fagforeningsprincipper, som følges i frie Arbejdsforhold, under Forhandlinger mellem foresatte og Arbejdere, under militære Forhold og i Statstjenesten i det Hele. Det skulde de Socialdemokrater, der have haft Sæde i